Adroddiad Asesu Cydymffurfiaeth: CAR_NRW0048355

Trwydded a asesir: CG0047001

Ar gyfer: BWTHYN OGWEN LLYN OGWEN GER BETHESDA, **a ddelir gan:** Yr Ymddiriedolaeth Genedlaethol

Yn: BWTHYN OGWEN LLYN OGWEN, NANT FFRANCON, BETHESDA, GWYNEDD

Math o asesiad: Archwilio safle

Rheswm: Arferol

Ar: 19/05/2025 rhwng 09:10 ac 12:50.

Rhannau o'r drwydded a aseswyd: Amod 1 ac Amod 2

Swyddog arweiniol Cyfoeth Naturiol Cymru: Ceris Evans.

Anfonwyd yr adroddiad at: Yr Ymddiriedolaeth Genedlaethol, Cynghorydd Hinsawdd ac Amgylchedd a Rheolwr Cyfleusterau, ar 03/02/2026.

1. Crynodeb o'n canfyddiadau (ceir manylion llawn yn adran 4)

Y rhan o'r gweithgarwch trwyddedig a aseswyd (defnyddier y meini prawf ar gyfer camau gweithredu isod)	**Canlyniad yr asesiad**	**Amod y drwydded** (lle nad yw'n cydymffurfio)
WQ-A1 Rheolaeth - Rheolaeath gyffredinol	A - Wedi'i asesu	
WQ-B1 Gweithrediadau - Gweithgareddau a ganiateir	A - Wedi'i asesu	
WQ-B2 Gweithrediadau - Y safle	X Cam gweithredu yn unig	
WQ-B3 Gweithrediadau - Technegau gweithreddu	A - Wedi'i asesu	
WQ-C1 Allyriadau a monitro - Allyriadau i dŵr	A - Wedi'i asesu	

Ceir esboniad mwy manwl o fathau o ganlyniad yn yr adran ‘Gwybodaeth bwysig’ isod.

2. Pa gam gweithredu sy'n ofynnol?

Meini prawf	Cam gweithredu angenrheidiol	Wedi'i gwblhau erbyn
WQ-B2	Cadarnhewch a yw'r breichiau dosbarthu yn lledaenu'r hylif carthion yn effeithiol ar y cyfryngau yn ystod lefelau llif uwch. Os nad ydynt, ymchwiliwch a chywirwch.	

Rhestrir codau meini prawf y camau gweithredu yn yr adran ‘Gwybodaeth bwysig’ isod.

3. Beth fydd yn digwydd nesaf?

Mae unrhyw achos o beidio â chydymffurfio rydym wedi'i nodi a'i gofnodi ar y ffurflen hon yn drosedd. Gall arwain at erlyniadau troseddol a/neu waharddiad neu ddirymu eich trwydded.

Nid ydym yn bwriadu cymryd unrhyw gamau gweithredu pellach ar yr achlysur hwn

ac
Nid yw'r datganiad hwn yn ein hatal rhag cymryd camau gorfodi ychwanegol os bydd gwybodaeth berthnasol bellach yn dod i'r amlwg neu os bydd y troseddau'n parhau.

4. Manylion ein hasesiad

Roedd yr archwiliad safle hwn yn rhan o Gynllun Gwaith Cydymffurfiaeth Trwyddedau 2025/26 CNC. Mynychodd staff CNC y safle ynghyd â dau aelod o staff yr Ymddiriedolaeth Genedlaethol, y Cynghorydd Hinsawdd ac Amgylchedd a'r Rheolwr Cyfleusterau. Pwrpas yr archwiliad safle oedd gwirio’n weledol sut yr oedd y gweithredwr yn rheoli’r safle a'i gydymffurfiaeth â'r drwydded.

Math o System Drin Carthion: Roedd gan y safle danc gwaddodi cynradd, ac yna siambr ddosbarthu gyda chyfrwng cerrig.

Cyfaint Carthion: Mae'r system yn gwasanaethu uchafswm o 45 o welyau ynghyd ag 8 aelod o staff. Nodir bod y drwydded yn gosod terfyn cyfaint uchaf o 1,650 galwyn y dydd, sy'n trosi'n 7,507 litr. O ystyried nifer yr ystafelloedd gwely a'r staff y mae'r system yn eu gwasanaethu, mae'r terfyn yn ymddangos yn briodol wrth ddefnyddio ffigurau o *Llifau a Llwythi 4*.

Cynnal a Chadw Systemau Trin Carthion: Caiff y system ei gwagio’n flynyddol. Nododd y gweithredwr fod pwmp slwtsh a arferai fod yn ddiffygiol wedi cael ei ddisodli cyn yr archwiliad. Roedd y gweithredwr hefyd yn ymwybodol o gyrydiad ar rai o'r breichiau dosbarthu yn rhan eilaidd y gwaith. Roedd cynrychiolwyr deiliad y drwydded yn y broses o gywiro'r breichiau dosbarthu oedd wedi cyrydu, a’r gwaith wedi ei gwblhau

ar atgyweirio'r rhannau hyn a chael gwared â glaswellt/algâu o'r gwely/cyfryngau cerrig ar 4 Rhagfyr 2025.

Amodau 2 (a), 2(b) a 2(c): Y Galw Biolegol am Ocsigen (BOD), Cyfanswm Solidau a Solidau Crog (SS)
Rhannwyd canlyniadau samplau dŵr yn ystod yr archwiliad, gyda'r diweddaraf yn ddyddiedig Ionawr 2025. Roedd BOD ac SS ill dau o fewn y terfynau a ganiateir. Roedd samplu dŵr pellach wedi'i drefnu ar gyfer mis Awst 2025.

O edrych arno roedd ansawdd dŵr y nant yn ymddangos yn lân, ac nid oedd unrhyw dystiolaeth o lygredd parhaus ar wely'r afon.

Mae bwyd yn cael ei baratoi ar y safle ac oddi ar y safle. Cadarnhawyd nad oedd unrhyw drapiau saim wedi'u gosod yn ardaloedd arlwyo'r adeilad ar y safle.

ARGYMHELLION

1) Ymwelwyd â'r safle mewn tywydd sych a phan oedd amodau llif isel. Cadarnhewch a yw'r breichiau dosbarthu yn lledaenu'r hylif carthion yn effeithiol ar y cyfryngau yn ystod lefelau llif uwch. Os nad ydynt, ymchwiliwch i'r mater a chywirwch ef.

2) Cynghorir gosod trapiau saim yn ardaloedd arlwyo'r adeilad.

Diolch am eich cydweithrediad cyn, yn ystod ac ar ôl yr archwiliad safle hwn.

Os oes gennych unrhyw ymholiadau ynglŷn â'r adroddiad hwn, neu eich bod am drafod cwblhau unrhyw gamau gweithredu, cysylltwch â'r swyddog Cyfoeth Naturiol Cymru a enwir uchod.

Gwybodaeth bwysig

Statws cyfreithiol yr adroddiad hwn
Cyflwynir eich trwydded i chi o dan y Rheoliadau Trwyddedu Amgylcheddol. Mae gennych gyfrifoldeb i gydymffurfio ag amodau eich trwydded ac atal llygredd/niwed i'r amgylchedd. Mae'n rhaid i chi hefyd sicrhau eich bod yn cydymffurfio ag unrhyw ddeddfwriaeth arall a allai fod yn gymwys i weithrediadau eich safle.

Mae'r adroddiad hwn yn egluro canfyddiadau ein hasesiad ac unrhyw gamau gweithredu y mae'n ofynnol i chi eu cymryd. Rydym yn categoreiddio achosion o fethu â chydymffurfio gan ddefnyddio ein canllawiau ar gyfer asesu achosion o fethu â chydymffurfio ar safleoedd rheoledig.

Pan fyddwn yn canfod achos neu achosion posibl o fethu â chydymffurfio byddwn fel arfer yn rhoi cyngor i chi ar sut i sicrhau cydymffurfiaeth.

Er mwyn adfer achos o fethu â chydymffurfio, gallwn wneud y canlynol:
- gofyn i chi gymryd camau gweithredu penodol
- cyflwyno hysbysiad
- adolygu amodau eich trwydded.

Bydd unrhyw gyngor ac arweiniad a roddir gennym heb ragfarn i unrhyw ymateb gorfodi arall y gallwn ystyried ei fod yn ofynnol.

Canlyniadau asesiad a chategorïau achosion o fethu â chydymffurfio (a ddefnyddir yn adran 1):

Canlyniad yr asesiad	Disgrifiad
Wedi'i asesu (A)	Wedi'i asesu, neu wedi'i asesu'n rhannol, ni chanfuwyd tystiolaeth o fethu â chydymffurfio
Cam gweithredu yn unig (X)	Cam gweithredu sy'n berthnasol i asesiad y gweithgarwch yn unig
Parhaus (O)	Achos parhaus o fethu â chydymffurfio, heb ei sgorio

Categorïau ar gyfer methu â chydymffurfio	Disgrifiad
C1 Mawr	Posibilrwydd o gael dylanwad neu effaith fawr, difrifol, parhaus a/neu helaeth ar yr amgylchedd, pobl a/neu eiddo
C2 Sylweddol	Posibilrwydd o gael dylanwad neu effaith sylweddol ar yr amgylchedd, pobl a/neu eiddo
C3 Mân	Posibilrwydd o gael mân ddylanwad neu effaith ar yr amgylchedd, pobl a/neu eiddo neu ddylanwad neu effaith fach
C4 Dim dylanwad amgylcheddol	Achos o fethu â chydymffurfio ar safle rheoledig lle nad oes modd rhagweld y byddai'n cael unrhyw ddylanwad ar yr amgylchedd, pobl a/neu eiddo

Os yw canlyniad eich asesiad yn Adran 1 wedi'i atal, beth mae hyn yn ei olygu?
Yn unol â'n canllawiau, gallwn atal sgoriau am hyd at chwe mis er mwyn caniatáu bod amser i gymryd camau adfer. Bydd sgoriau sydd wedi'u gohirio yn cael eu hadfer os na chaiff y weithred ei chwblhau.

Rhestr lawn o feini prawf gweithredu ansawdd dŵr (a ddefnyddir yn adrannau 1 a 2):

WQ A: Rheolaeth

- WQ-A1 Rheolaeth gyffredinol

WQ B: Gweithrediadau

- WQ-B1 Gweithgareddau a ganiateir
- WQ-B2 Y safle
- WQ-B3 Technegau gweithredu
- WQ-B4 Rhaglen wella
- WQ-B5 Amodau cynweithredol

WQ C: Allyriadau a monitro

- WQ-C1 Allyriadau i ddŵr
- WQ-C2 Allyriadau i dir
- WQ-C3 Allyriadau sylweddau na chaiff eu rheoli gan gyfyngiadau allyriadau
- WQ-C4 Monitro
- WQ-C5 Gosod tyllau turio monitro

WQ D: Gwybodaeth

- WQ-D1 Cofnodion
- WQ-D2 Adrodd
- WQ-D3 Hysbysiadau

Ymateb gorfodi
Mae unrhyw achosi o fethu â chydymffurfio ag amod mewn trwydded yn drosedd, a gallwn gymryd camau gweithredu cyfreithiol yn eich erbyn. Gallai'r camau gweithredu y byddwn yn eu cymryd gynnwys erlyniad, cyflwyno hysbysiad i chi a/neu wahardd neu ddirymu eich trwydded. Gweler ein canllawiau gorfodi a sancsiynau am ragor o wybodaeth.

Hysbysiad diogelu data
Dylech sicrhau bod unrhyw un sydd wedi'i enwi yn yr adroddiad hwn yn gwybod y bydd y wybodaeth sydd wedi'i chynnwys ynddo yn cael ei phrosesu gan Cyfoeth Naturiol Cymru er mwyn cyflawni ei swyddogaethau rheoliadol a monitro ac er mwyn cynnal y gofrestr neu'r cofrestrau cyhoeddus perthnasol.

Gallwn hefyd ddefnyddio a/neu ddatgelu'r adroddiad mewn perthynas â'r canlynol:

- cynnig neu ddarparu ein llenyddiaeth neu wasanaethau i chi mewn perthynas â materion amgylcheddol
- ymgynghori â'r cyhoedd, cyrff cyhoeddus a sefydliadau eraill (e.e. yr Awdurdod Gweithredol Iechyd a Diogelwch, awdurdodau lleol) ynghylch materion amgylcheddol
- cynnal gwaith dadansoddi, ymchwil a datblygu ystadegol ar faterion amgylcheddol
- darparu gwybodaeth y gofrestr gyhoeddus i ymholwyr
- ymchwilio i achosion posibl o dorri cyfreithiau amgylcheddol

- asesu bodlonrwydd â gwasanaethau cwsmeriaid a gwella ein gwasanaeth
- Ceisiadau o dan y Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth neu Reoliadau Gwybodaeth Amgylcheddol.

Gallwn hefyd ei rhannu â'n hasiantiaid neu gynrychiolwyr er mwyn gwneud y pethau hyn ar ein rhan.

Datgelu gwybodaeth – bydd yr adroddiad hwn ar gael i'w weld ar-lein
Os ydych yn meddwl bod yr adroddiad hwn yn cynnwys gwybodaeth sy'n fasnachol gyfrinachol na ddylid ei gosod ar ein cofrestr gyhoeddus, rhaid i chi gysylltu â'ch swyddfa Cyfoeth Naturiol Cymru leol o fewn 15 diwrnod gwaith i dderbyn yr adroddiad hwn, gan ddefnyddio'r manylion cyswllt sydd yn y neges e-bost neu lythyr sydd ynghlwm â'r adroddiad hwn. Mae'n rhaid i chi roi esboniad llawn o pam na ddylid ei hychwanegu at ein cofrestr gyhoeddus, gan gynnwys pennu pa wybodaeth sy'n fasnachol gyfrinachol. Byddwn yn asesu eich cais ac yn ymateb i chi o fewn 20 niwrnod gwaith er mwyn rhoi gwybod i chi a ydym yn cytuno i'ch cais.

Anghytuno ynglŷn â Chynnwys y Ffurflen Adrodd Asesu Cydymffurfiaeth hon
Os ydych chi'n anghytuno â chynnwys y ffurflen Adrodd Asesu Cydymffurfiaeth hon, dylech chi gyflwyno eich pryderon, yn ysgrifenedig, i'r swyddog rheoleiddio a'i cyhoeddodd o fewn **15 diwrnod gwaith** ar ôl iddi gael ei chyhoeddi. Bydd hyn yn cael ei drin fel **adolygiad Cam 1**.

Os nad ydych yn fodlon â chanlyniad yr adolygiad cam 1, gallwch wneud cais am **apêl Cam 2**. Rhaid cyflwyno'r cais hwn **o fewn 21 diwrnod gwaith** ar ôl derbyn yr ymateb o'r adolygiad cam 1.

Mae rhagor o fanylion am ein proses adolygu ac apelio ar gael yn: Cyfoeth Naturiol Cymru / Apelio yn erbyn penderfyniad rheoleiddio gan Cyfoeth Naturiol Cymru

Pryderon nad ydynt yn gysylltiedig â chynnwys y Ffurflen Adrodd Asesu Cydymffurfiaeth hon
Os nad yw eich pryderon yn ymwneud â chynnwys y ffurflen Adrodd Asesu Cydymffurfiaeth, dylech geisio datrys y mater gyda'r swyddog rheoleiddio neu ei reolwr llinell yn gyntaf.

Os yw'r broblem yn parhau heb ei datrys, cysylltwch â'n **Tîm Cyswllt Cwsmeriaid**:
- **Ffôn:** 0300 065 3000 (Dydd Llun i Ddydd Gwener, 09:00–17:00)
- **E-bost**:ymholiadau@cyfoethnaturiolcymru.gov.uk

Byddant yn rhoi manylion ar sut i uwchgyfeirio eich pryderon drwy ein **gweithdrefn Cwynion a Chanmoliaeth**.

Os ydych chi'n anfodlon â'n hymateb, gallwch gysylltu ag **Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru**:
- **Ffôn:** 0300 790 0203
- **E-bost**:gofynnwch@ombwdsmon.cymru

Safonau'r Gymraeg

Rydym yn ymrwymedig i sefydlu Cyfoeth Naturiol Cymru fel sefydliad sy'n naturiol ddwyieithiog. Darparwn adroddiadau cydymffurfiaeth yn eich iaith ddewisol.